خط حزب‌الله ۲۹۰

نشریه جامعه مؤمن و انقلابی | هفته‌نامه خ... و مساجد و هیئت‌های مذهبی | سال ششم، شماره ۲۹۰ | هفته دوم خرداد ۱۴۰۰ | KHAMENEI.IR

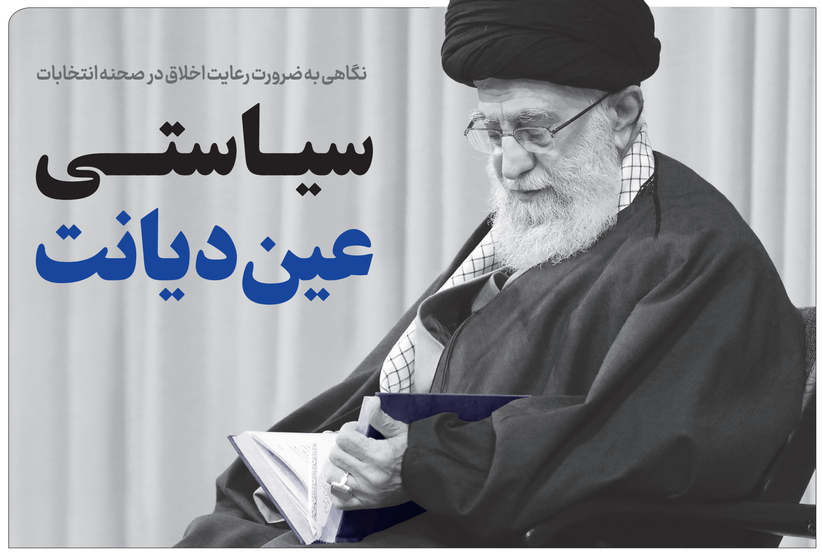

نگاهی به ضرورت رعایت اخلاق در صحنه انتخابات

سیاستی عین دیانت

گزارش هفته

«آقای خامنه‌ای! از نظر من مشکل در مقدمات انتخابات است... وگرنه من با نظر حضرت عالی موافقم که صندوق‌ها را بیست بار هم بشمرند نتیجه آراء عوض نخواهد شد. اگر صندوق‌ها را بازشماری کنند خیلی اتفاقی رخ نمی‌دهد.» این روایتی است از دیدار ۲۶ خرداد ۸۸؛ نمایندگان چهارنامزد انتخابات ریاست جمهوری به دفتر رهبری آمده بودند تا درباره بعضی حواشی مربوط به انتخابات با رهبر انقلاب سخن بگویند. عبارت ابتدای متن هم بخشی از صحبت‌های نماینده ستاد انتخاباتی یکی از دو نامزد اصلی بود. انتخاباتی که در طول تاریخ سیاسی کشور از منظر اخلاق انتخاباتی قابل بررسی است. مصداقی تلخ در تاریخ معاصر که می‌تواند درس‌های عبرت‌آموز جدی برای همه داشته باشد.

قدم برداشتن برای رضای خدا

انتخابات در یک جامعه‌ی اسلامی که نظام سیاسی آن بر مبنای ارزش‌های اسلامی بنا نهاده شده، تفاوت‌های جدی با انتخابات در سایر نظام‌های سیاسی دارد. جامعه دینی، تمام امور خود را زیر سایه عبودیت خداوند معنا دار می‌کند. حتی امور شخصی انسان هم در این نگاه مقدمه‌ای برای عبودیت خداوند محسوب می‌شوند. وقتی نیازهای عادی و امور شخصی انسان در چنین بستری تعریف می‌شود طبعا تکلیف اقدامات جمعی انسان مانند انتخابات روشن است. هدف نهایی در انتخابات هم تکمیل زنجیره بندگی خداوند و جلب رضایت اوست؛ «هم آحاد مردم، هم خود نامزدها، هم طرفدارانشان، کاری کنند که هر حرکتشان حسنه‌ای باشد در نزد کرام‌الکاتبین الهی، کاری کنند که اعمال آنها، رفتار آنها، گفتار آنها پیش خدای متعال حسنه محسوب بشود و خدای متعال ثواب برای آن معیّن بکند.... تلاش کنند، مبارزه کنند... کار کنند، خوب است، امّا نیّت‌ها را نیّت‌های خدایی بکنند.» ● ۱۳۹۶/۲/۲۷

مرزبندی با دشمن کم‌رنگ نشود

علاوه بر اخلاق، نامزدها و کنش‌گران سیاسی حامی آنها باید خط قرمز دیگری را هم رعایت کنند؛ اینکه رقابت‌های سیاسی در انتخابات موجب کم‌رنگ شدن مرزبندی با دشمن نشود: «انتخابات مال ملت ایران است، مال جمهوری اسلامی است، مال اسلام است؛ مرزهایشان را با دشمن مشخص و متمایز کنند. من بارها به بعضی از افراد سیاسی که فعالیت‌هایی دارند و گاهی یک مخالف‌خوانی‌هایی می‌کنند، تذکر داده‌ام، نصیحت کرده‌ام؛ مواظب باشید مرزهای میان شما و دشمن کمرنگ نشود؛ پاک نشود. مرز وقتی کمرنگ شد، احتمال اینکه کسانی از این مرز عبور کنند یا دشمن از این مرز عبور کند و بیاید این طرف یا دوست و خودی غافل شود و برود به دامن دشمن، زیاد خواهد بود. مرزها را روشن کنید.» ● ۱۳۸۶/۱۰/۲۶

با مردم صادق باشید

وجه دیگر اخلاق انتخاباتی، برخورد صادقانه با مردم است. نامزدها نباید به گونه‌ای عمل کنند که با شرایط و اقتضائات اجرایی و واقعی کشور متناسب نباشد. این کار مصداق بی‌صداقتی با مردم، فریب دادن و دروغ گفتن به آنهاست؛ «(بعضی از نامزدها، وعده‌هایی به مردم می‌دهند که خودشان هم می‌دانند از دست آن‌ها ساخته نیست؛ شما که نمی‌توانی این وعده را عملی کنی، چرا به مردم وعده می‌دهی؟ چرا مردم را امیدوار می‌کنید به چیزی که می‌دانید نخواهد شد؟ گاهی وعده‌های غیر قانونی می‌دهند! [می‌گویند] فلان عمل را انجام می‌دهیم درحالی‌که می‌دانند آن عمل خلاف قانون است؛ یا خلاف قانون اساسی است، یا خلاف قانون عادی است... با مردم صداقتانه باید برخورد کرد؛ همه ملّت ما این جور هستند که صداقت را احساس می‌کنند؛ وقتی ما غیر صادقانه برخورد کردیم، ممکن است کسانی یک لحظه‌ای به اشتباه دچار بشوند لکن، بعد حقیقت معلوم خواهد شد؛ باید صادقانه با مردم رفتار کرد.» ● ۱۳۹۴/۱۰/۳۰

و اما مناظرات...

از سال ۸۸ با داغ شدن مناظرات این محور جنجال و حساسیت دوچندانی ایجاد کرد، تا جایی که واکنش رهبر انقلاب را برانگیخت؛ «(در موارد این مناظره‌ها... جنبه احساساتی و عصبی پیدا می‌کرد؛ جنبه تخریبی غلبه پیدا میکرد؛ سیاه‌نمایی وضع موجود به شکل افراطی در این مناظره‌ها دیده شد؛ سیاه‌نمائی دوره‌های گذشته هم در این مناظره‌ها مشاهده شد؛ هر دو بد بود. اتهاماتی مطرح شد که در جایی اثبات نشده است؛ به شایعات تکیه شد، بی‌انصافی‌هایی احیاناً دیده شد.)» ● ۱۳۸۸/۰۳/۲۹ البته این تذکرات محدود به پس از مناظرات نبود و در همان ایام کوران رقابت‌های انتخاباتی ۸۸ هم طرح شده بود. روایت کتاب «فتنه تغلب» در این زمینه خواندنی است؛ «به گفته یکی از فرزندان رهبر انقلاب، ایشان که قبل از مناظرات احتمال داده بودند آقای احمدی‌نژاد بنا دارد از اشخاصی نام ببرد، به طور مشخص آقای احمدی‌نژاد را از این کار نهی کرده بودند.»

تأثیر در زمدت اجتماعی

در نهایت آنکه مراعات اخلاق انتخاباتی صرفا یک تاکتیک برای کاهش هیجانات و احساسات نیست. به تعبیر رهبر انقلاب در ارتباط زنده تصویری با نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ششم خرداد ۱۴۰۰ مراعات جوانب اخلاقی در انتخابات، تجسم نوعی از فرهنگ و اخلاق در جامعه اسلامی برای عموم مردم خواهد بود؛ «(چنانچه نامزدهای انتخابات در مناظرات، مصاحبه‌ها و سؤال جوابهایی که میشود، اخلاق اسلامی را رعایت بکنند، این سرریز میشود در جامعه، آحاد مردم ملاحظات اخلاقی را یاد میگیرند و رعایت میکنند. این سرمشقی برای آنها خواهد شد.)» از این منظر رعایت ملاحظات اخلاق انتخاباتی نه صرفاً یک امر سیاسی بلکه الگو و نمونه‌ای از ساحت اخلاقی و دینی است که به ساحت فرهنگ عمومی سرریز شده و نقش عمده‌ای در اخلاقیات فردی و جمعی خواهد داشت.

گزیده بیانات

مروری بر توصیه‌های کلیدی رهبر انقلاب به نمایندگان مجلس شورای اسلامی

بایسته‌های مجلس انقلابی

خط حزب‌الله به مناسبت سالروز تاسیس مجلس شورای اسلامی برخی از توصیه‌های کلیدی معظم‌له به مجلس شورای اسلامی را بازخوانی میکند:

اخلاق و وظایف نمایندگی

- ویژگی انقلابی و پرتلاش بودن را حفظ کنید — ۱۴۰۰/۳/۶
- تقوا و انصاف را در وظیفه نظارتی رعایت کنید — ۹۹/۳/۷
- هیچ تطمیع و تهدیدی نباید برنماینده تأثیر بگذارد — ۸۳/۳/۶
- تقوا و ادب اسلامی را در گفت‌وگوها رعایت کنید — ۷۱/۳/۷
- از هدر رفتن وقت مجلس جلوگیری کنید — ۷۵/۳/۱۱
- درمیان مشکلات، اولویت‌ها را شناسایی کنید — ۷۹/۳/۶
- گره‌گشای کارهای دولت باشید — ۷۵/۳/۱۱
- عقلانیت و آرامش در مجلس حاکم باشد — ۱۴۰۰/۳/۶

پرهیز از آسیب‌های نمایندگی

- استفاده از توانایی‌های قانونی به نفع مسائل شخصی و گروهی — ۱۴۰۰/۳/۶
- ورود در مسائل اجرایی و توافق درباره تعیین مدیر و... — ۱۴۰۰/۳/۶
- بی‌احتیاطی در استفاده از تریبون عمومی مجلس و طرح نظرات تند — ۱۴۰۰/۳/۶
- نقشه کشیدن برای رسیدن به پستهای اجرایی با ورود به مجلس — ۱۴۰۰/۳/۶

رسیدگی به اقتصاد

- خطوط اصلی اقتصاد ملّی را اصلاح کنید — ۹۹/۳/۷
- اقتصاد مقاوم را محقق کنید — ۹۵/۳/۸
- نقش نفت در منابع مالی دولت را کاهش دهید — ۹۹/۳/۷
- اولویت، حل مشکل معیشت طبقات ضعیف است — ۹۹/۳/۷

قانون‌گذاری

- سطح کیفی قوانین را بالا ببرید، کارشناسی افزایش دهید — ۱۴۰۰/۳/۶
- قوانین گره‌گشا، پرتأثیر و جامع تهیه کنید — ۸۳/۳/۶
- قوانین متراکم، تکراری و متعارض را تهذیب کنید — ۱۴۰۰/۳/۶

مردم‌گرایی

- با مردم به خصوص محرومین ارتباط داشته باشید — ۷۱/۳/۷
- خواسته‌ها و نیازهای مردم را بشناسید — ۷۱/۳/۷
- از سطح زندگی متوسط مردم دور نشوید — ۸۳/۳/۶

عکس نوشت

تصویری از نطق آیت‌الله خامنه‌ای در دوره نمایندگی در اولین دوره مجلس

خطبه‌های انقلاب

جرم ما این است که تحت تأثیر آمریکا نیستیم؟!

هرجا که نشانی از ندای امام راحل عظیم‌الشّأن ما در آن جاست و دل‌ها مجذوب آن نداست و قدم‌ها در راه اهداف آن حرکت می‌کند، استکبار موضع‌گیری می‌کند. هرکس که طرفدار دین مقدّس اسلام باشد، اگر دین را از سیاست جدا کند، استکبار جهانی با او کاری ندارد. آن جایی که دین وارد میدان سیاست می‌شود و به زندگی مردم و امور اساسی جهان و امور دنیوی مردم کار دارد، استکبار جهانی ظاهر می‌شود. چون می‌داند که در چنان وضعی، دین، جلو زورگویی‌ها و سوءاستفاده‌های آنها را می‌گیرد و مانع چپاول‌هایشان از منابع طبیعی و انسانی جهان اسلام می‌شود... [و] از دیدگاه امریکا و مستکبرین، یکی از جرمهای بزرگ جمهوری اسلامی ایران این است که در مسائل جهانی، تحت تأثیر نظر آمریکا و امثال آمریکا قرار نمی‌گیرد. ● ۱۳۷۲/۰۳/۱۳

مجلس، مظهر مردم‌سالاری دینی است

مجلس، مهم‌ترین مظهر مردم‌سالاری دینی است، بنابراین از جایگاه خودتان غفلت نکنید. توجه داشته باشید اینجا کجاست و مجلس شورای اسلامی یعنی چه. اهمیت تصمیم و موضع‌گیری را در این مجلس مورد غفلت قرار ندهید. این جا مرکز و قله و به تعبیری ویترین مجموعه نظام اسلامی است که جلوی چشم قرار دارد. ● ۱۳۸۳/۰۳/۲۷

شهید هفته

باطن شهادت فوق‌العاده است

این شماره تقدیم می‌شود به روح مطهر شهید عبدالله اسکندری

شهادت ظاهر دردناکی دارد، تلخی دارد؛ پدر انسان، مادر انسان، همسر انسان، بچّه انسان، برادر و خواهر انسان، داغدار می‌شوند، غصّه می‌خورند؛ ظاهرش این است، امّا باطنش چه؟ باطنش فروش یک جنس ضایع شدنی و خراب شدنی و غیرقابل ماندن به یک قیمت فوق‌العاده بالاست. ● ۱۳۹۶/۳/۲۱

تاریخ شهادت: سوم خرداد ۹۳ | محل شهادت: سوریه - حلب | مزار: جاویدالاثر

کلام امام

به اسلام و کشور خدمت کنید

شما وکیل مردمی هستید که همه اسلام را می‌خواهند، و همه کشور خودشان را می‌خواهند. توجه داشته باشید که به اسلام خدمت کنید و به کشور خودتان خدمت کنید. شما باید برای این ملت خدمت بکنید، به آن چیزی که شما را وکیل کرده است خدمت بکنید. اگر انحراف پیدا کنید برخلاف ملت، خیانت کرده‌اید به وکالتی که دارید. اگر خدای نخواسته، انحرافات پیدا شود و اغراض شخصیه پیش بیاید و نمی‌دانم مسندها بحث بشود، و مقام‌ها طرح بشود و امثال این‌ها، این اولاً انحطاط اخلاقی است و انحطاط در پیشگاه خداست و ثانیاً خوف این است که نتوانید این بار را به منزل برسانید. ● ۱۳۵۹/۰۳/۰۴

انتخاب درست؛ کار درست

مردم برای اقتدار کشورشان در انتخابات شرکت می‌کنند

انتخابات یک فرصت بی‌نظیر است، یک فرصت بی‌بدیل است، هیچ چیز دیگری جای انتخابات را برای کشور و استحکام پایه‌های اقتدار کشور نمی‌گیرد. انتخابات حضور مردم است و وقتی مردم حاضر باشند، نظام را هیچ قدرتی نمی‌تواند تکان بدهد. مظهر مهمّ حضور مردم هم انتخابات است، بنابراین کسانی که در انتخابات شرکت می‌کنند، در واقع برای اقتدار کشورشان، برای حفظ کشورشان، برای امنیّت خودشان و آینده کشور و سرنوشت کشور دارند تلاش می‌کنند. ● ۱۴۰۰/۰۲/۱۲

درس اخلاق

گناه عامل شکست انسان در بزنگاه‌ها است

وقتی انسان مبتلا است به گناه، در یک نقطه حسّاس و بزنگاه کم می‌آورد. در جنگ اُحد، آن کسانی که نتوانستند طاقت بیاورند و دلشان در هوای غنیمت آن چنان تپید که فراموش کردند چه مسئولیّت حسّاسی برعهده‌ی آن‌هاست و جنگ پیروز را به جنگ مغلوب تبدیل کردند، این‌ها قبلاً خطاهایی انجام دادند، آن خطاها اینجا خودش را نشان داد؛ یعنی گناه ما موجب می‌شود که در یک نقطه حسّاس، در یک نقطه بزنگاه، نتوانیم تاب بیاوریم. مرحله بالاتر از این و بدتر از این، آن است که ما گاهی خطایی می‌کنیم، آن خطا موجب می‌شود که ما دچار نفاق بشویم؛ یعنی دلمان با زبانمان اختلاف پیدا کند. راه علاج هم مراقبت است؛ باید نظارت کنیم بر خودمان، انگیزه‌مان را افزایش بدهیم، کارمان را متراکم‌تر کنیم، پُرکاری، پرهیز از لغزشگاه‌ها، خلاصه در یک جمله تقوا. ● ۱۳۹۵/۰۳/۲۵

به رسم آیه‌ها

تخریب اشخاص، فاقد منطق شرعی و عقلایی است

بعضی با انگیزه‌های سیاسی و بعضی با انگیزه‌های حتّی دینی اشخاص را مورد تخریب قرار میدهند. این چه کاری است؟! این نه منطق شرعی دارد و نه منطق عقلایی. اگر واقعاً انسان از یک جهتگیری‌ای که خیال میکند فلان کس یا فلان کسان در آن جهتگیری هستند، ناراضی است، راهش تخریب و اهانت به اشخاص نیست، راهش اسم آوردن از این و آن نیست، راهش تبیین است. اگر کسانی هدفشان این است که میخواهند یک خط انحرافی را کور و خراب کنند، راهش این نیست. از نظر شرعی هم که معلوم است. این طور کارها عادتاً خالی از افتراء ناخواسته، دروغ ناخواسته و قول به غیرعلم ناخواسته، نیست. قرآن به ما میگوید: «(لو لا اذ سمعتموه ظنّ المؤمنین و المؤمنات بأنفسهم خیرا)»؛ چرا به هم حسن‌ظن ندارید؟ ● ۹۶/۸۵

دولت جوان حزب‌اللهی

رئیس جمهور پیش‌برنده کشور در عرصه مادی و معنوی باشد

شما که در انتخابات شرکت می‌کنید، دنبال یك فرد اصلحی می‌گردید که بتواند کشورتان را پیش ببرد؛ هم در عرصه مادی، هم در عرصه معنوی. شما دنبال انتخاباتید، برای اینکه کسی یا کسانی، دولتی، رئیس جمهوری بتواند عزت شما را بالا ببرد، استقلال شما را عمیق‌تر کند، وضع زندگی شما را بهتر و مرفه‌تر کند، گره‌ها را باز کند، امید و شور و شوقی در کشور به‌وجود آورد؛ اما دشمن شما درست بعکس، مایل است انتخاباتی انجام بگیرد که برای آینده کشور این محتملات را نداشته باشد؛ بلکه کشور را به‌سمت وابستگی، به‌سمت ضعف، به‌سمت عقب‌ماندگی در صحنه‌های گوناگون حرکت دهد؛ کشور را به عقب بکشاند، به عقب براند. ● ۲۵/۰۲/۱۳۹۲

شرح حدیث

انتشار برای اولین بار؛

از جدل بیهوده، عیب‌جویی و طعنه‌زنی پرهیز کنیم

یا اَبا ذَرٍّ لا تَکُنْ عَیّاباً وَ لا مَدّاحاً وَ لا طَعّاناً وَ لا مُمارِیاً.

پیامبر (ص) به اباذر فرمود، ای اباذر! عیب‌جوی این و آن نباش! که مدام انسان این و آن را تعییب کند، عیب این را بگیرد، عیب آن را بگیرد، عیب آن [دیگری] را بگیرد عیّاب یعنی کثیرالتّعییب؛ بعضی‌ها این جور هستند دیگر؛ مرتّباً در فکر این هستند که یک عیبی از کسی پیدا کنند و آن را ذکر کنند...

نقطه‌ی مقابلش هم این است، مدّاح این و آن نباش! همین طور مدام تعریفهای زیادی، بیش از حد؛ این هم مَنهی (نهش شده) است در این روایت. مدح زیادی هم همین جور است، حالا یک وقت انسان منصفانه در مقامی که لازم است تمجیدی از کسی میکند امّا اینکه همین طور مدام مدح یکی را بکند یا مدح همه را بکند یا مبالغه‌آمیز درباره‌ی کسی حرف بزند و مدح بکند، ممنوع است؛ بخصوص مدح صاحبان قدرت و ثروت که عیب آن و زشتی آن خیلی بیشتر هم هست. طعنه‌زن به این و آن [نباش]. طعنه‌زنی غیر از عیب‌جویی است. کارهای افراد را طعنه میزند، یک چیزی را در یک کسی مستمسک قرار میدهد. می‌بینیم دیگر این روزها طعنه زدن به این و آن متأسّفانه رایج است بخصوص در این مطبوعات و روزنامه‌ها و مانند اینها. یک کسی یک حرفی زده که مثلاً یک خرده‌ای به نظر مبالغه‌آمیز می‌آید؛ این را به یک شکلی، [مثلاً] مسخره‌آمیز تیتر کنند در روزنامه و بزرگ کنند. و اهل جدل هم نباش. «ممارات» یعنی مجادله کردن، مباحثه‌های بیخودی؛ سر یک چیزی کوچکی یا بحث علمی یا بحث غیر علمی مدام سر و کله زدن و مدام بحث کردن و مدام استدلال کردن و مانند اینها. خب همه‌ی حرفهای دنیا را میشود یک دلیلی برایش ذکر کرد، و بر همه‌ی دلیلهای دنیا هم میشود یک اشکالی ـ وارد یا ناوارد ـ وارد کرد؛ این [یکی] به آن اشکال کند، آن به این اشکال کند؛ تمام شدنی نیست. شرح حدیث اخلاق توسط رهبر انقلاب در جلسه درس خارج فقه ● ۱۳۸۵/۵/۱۵

احکام

وظیفه خواص در معرفی نامزد اصلح به مردم

سؤال: وظیفه روحانیون و خواص در قبال شناساندن فرد اصلح چیست؟ آیا از لحاظ شرعی تکلیفی بر عهده آنهاست؟

جواب: همگان به‌ویژه خواص و علما وظیفه دارند با حداکثر دقت، افراد اصلح را با حجت شرعی شناسایی کرده و به مردم معرفی کنند و مردم را در انتخاب درست یاری دهند. عدم دخالت خطرناک است؛ دخالت بدون بصیرت و حجت هم خطرناک است.